

Zobrazení

- **Zobrazení** $f : A \rightarrow B$ množiny A do množiny B je předpis přiřazující každému prvku množiny A prvek množiny B .
- $f : A \rightarrow B$ je **prosté (injektivní) zobrazení**, pokud platí $f(a_1) = f(a_2) \Rightarrow a_1 = a_2$
- Zobrazení množiny A na množinu B (**surjektivní**) se nazývá takové zobrazení, jestliže pro libovolné $b \in B$ existuje $a \in A$ tak, že $f(a) = b$.
- Zobrazení, které je současně prosté a surjektivní se nazývá **bijektivní**. Množiny A, B se nazývají **isomorfní**, jestliže existuje bijekce $A \rightarrow B$. Značíme $A \cong B$.
- $f : A \rightarrow B$ je bijekce. $f^{-1}(b) = a \Leftrightarrow f(a) = b$;
 $f^{-1} : B \rightarrow A$ je **inverzní** zobrazení k f . Platí $(f^{-1})^{-1} = f$;
 f^{-1} je také bijekce.
- **Identické** zobrazení $id_A : A \rightarrow A$ je definováno předpisem $id_A(a) = a$.
- $f : A \rightarrow B, g : B \rightarrow C$, předpis $(g \circ h)(a) = g(f(a))$ definuje zobrazení $g \circ f : A \rightarrow C$. Toto zobrazení se nazývá **složené** zobrazení.

1. Rozhodněte zda následující předpisy určují zobrazení. V kladném případě zjistěte, zda je zobrazení injektivní, případně surjektivní.
  - (a) $f : \mathbb{Z} \rightarrow (0, 1), f(x) = |x|$
  - (b) $f : \mathbb{Z} \rightarrow \{0, 1, 2\}, f(x) = \begin{cases} 0 & \text{pro } x = 0 \\ 1 & \text{pro } x > 1 \\ 2 & \text{pro } x < 2 \end{cases}$
  - (c) $f : \mathbb{Z} \rightarrow \{0, 1, 2\}, f(x) = \text{zbytek po dělení třemi } (x \bmod 3)$
  - (d) $f : \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}, f(x) = 3x$
  - (e) $f : \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{N}, f(x) = (x - 1)^2 + 1$
  - (f) $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{Z}, f(x) = \begin{cases} y & \text{pokud } (y - 1)^2 + 1 = x \\ 0 & \text{jinak} \end{cases}$
  - (g) $\mathbb{Z} \times \mathbb{Z} \rightarrow \mathcal{P}(\mathbb{Z}), f((x, y)) = \{x, y\}$
  - (h) $f : \mathcal{P}(\mathbb{Z}) \rightarrow \mathbb{N}_0, f(X) = \text{počet prvků } X$
  - (i) $f : \mathcal{P}(\mathbb{N}), f(X) = \min X$.
2. Pro bijektivní zobrazení $f, g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, zadané vztahy $f(x) = x - 2$ a $g(x) = 2x + 3$, najděte předpis pro $g \circ f, f^{-1}, g^{-1}, f \circ g^{-1}$ a pod. Jak se řešení liší, pokud množinu $\mathbb{R}$ nahradíme množinou $\mathbb{Z}$.
3. Nechť $f : A \rightarrow A$ je zobrazení takové, že existuje $n \in \mathbb{N}$ s vlastností $f^n = id_A$. Dokažte, že f je bijekce.
4. Pro zobrazení $f : A \rightarrow B$ a $g : B \rightarrow C$ zjistěte, zda platí následující ekvivalence. Až zjistíte, že implikace $\Leftarrow$ obecně neplatí, pozměňte levou stranu tak, aby platila.
  - (a) f a g jsou injektivní $\Leftrightarrow g \circ f$ je injektivní,
  - (b) f a g jsou surjektivní $\Leftrightarrow g \circ f$ je surjektivní.